

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

memo

Staatssteuntoets Pgb-Bonusregeling

Wettelijk kader staatssteun

Er is sprake van staatssteun als aan de volgende vijf cumulatieve criteria is voldaan:

- De steun wordt verleend aan een onderneming die een economische activiteit verricht;
- De steun wordt met staatsmiddelen bekostigd;
- De staatsmiddelen verschaffen een economisch voordeel dat niet via de normale commerciële weg zou zijn verkregen;
- De maatregel is selectief; en
- De maatregel vervalst (potentieel) de mededinging en (dreigt te) leiden tot een ongunstige beïnvloeding van het handelsverkeer in de EU.

Analyse

De tegemoetkoming voor pgb-zorgverleners is anders ingericht dan de subsidie die verstrekt wordt aan zorgprofessionals op grond van de Subsidieregeling bonus zorgprofessionals COVID-19. De budgethouder dient een aanvraag in voor een pgb-zorgbonus ten behoeve van een pgb-zorgverlener en krijgt ten aanzien daarvan een toewijzing of afwijzing. De SVB draagt vervolgens zorg voor de uitbetaling van de pgb-zorgbonus aan de pgb-zorgverlener en draagt de over de pgb-zorgbonus verschuldigde belasting af aan de Belastingdienst.

De staatssteuntoets moet plaatsvinden op alle niveaus waarbij (indirect) sprake kan zijn van staatssteun. De betrokken partijen zijn in dit geval: de budgethouders die een aanvraag indienen, de Belastingdienst die de belasting ontvangt, en de pgb-zorgverleners die een bonus ontvangen. Op deze partijen wordt in onderstaande analyse ingegaan.

A. Het toekennen van een pgb-zorgbonus ten behoeve van een pgb-zorgverlener aan de budgethouder leidt niet tot (indirecte) staatssteun

Het eerste criterium waaraan voldaan moet worden om te kunnen spreken van staatssteun is dat de steun wordt verleend aan een onderneming die een economische activiteit verricht. Bij de gekozen wijze van tegemoetkomen zijn de aanvragers van de pgb-zorgbonus de budgethouders. Zij ontvangen echter zelf niet de tegemoetkoming. Daarnaast is de budgethouder in geen geval een onderneming die economische activiteiten verricht, dat wil zeggen goederen of diensten aanbiedt op een bepaalde markt waardoor er ook geen sprake is van (indirecte) staatssteun.

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Cluster 6

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T
F

www.njksoverheid.nl

Inlichtingen bij

5.1.2e
5.1.2e
5.1.2e @minvws.nl

5.1.2e
5.1.2e
5.1.2e @minvws.nl

Datum
5 januari 2021

Aantal pagina's
3

B. De Belastingdienst ontvangt geen (indirecte) staatssteun

Aangezien de Belastingdienst louter belastingen ontvangt ter uitoefening van haar overheidsprerogatief en wettelijke taak ontvangt zij geen (indirecte) staatssteun op grond van deze regeling.

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Cluster 6

C. De pgb-zorgverlener ontvangt geen staatssteun

Datum
18 augustus 2020

Bij de onderhavige regeling ontvangt ook de pgb-zorgverlener geen staatssteun. Dat kan als volgt worden toegelicht.

Zoals gezegd is het eerste criterium waaraan voldaan moet worden om te kunnen spreken van staatssteun, dat de steun wordt verleend aan een onderneming die een economische activiteit verricht. Bij de gekozen wijze van tegemoetkomen zijn de ontvangers van de tegemoetkoming de pgb-zorgverleners. Beoogd is dat de pgb-zorgverlener deze bonus ontvangt als natuurlijk persoon. Deze natuurlijk persoon verricht geen economische activiteit want deze biedt geen goed of dienst aan op een markt. Deze natuurlijk persoon is in dit geval dan ook niet aan te merken als onderneming waardoor er ook geen sprake is van staatssteun.

Wel zal het voor kunnen komen dat de pgb-zorgverlener als natuurlijk persoon werkzaamheden heeft verricht in zijn hoedanigheid van zelfstandig ondernemer. Dat is gelegen in het feit dat een budgethouder een overeenkomst van opdracht kan hebben afgesloten met een pgb-zorgverlener, die acteert als zelfstandig ondernemer. Ook voor deze zorgverlener kan een pgb-zorgbonus worden aangevraagd. De tegemoetkoming is ook in die gevallen bedoeld voor de natuurlijk persoon die de zorg heeft verleend. Er bestaat echter een kans dat deze natuurlijk persoon de tegemoetkoming niet ten goede laat komen aan zichzelf als natuurlijk persoon, maar aan de onderneming. In dat geval is aan het eerste criterium voldaan.

Toch zou dan niet gesproken kunnen worden van staatssteun. Dat is gelegen in het volgende.

Op 13 maart 2020 heeft de Europese Commissie (Commissie) een gecoördineerde reactie gegeven op de COVID-19 uitbraak, uitgewerkt in een Q&A:
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_20_458

In deze reactie is het volgende terug te vinden over 'State aid':
"Financial support from EU or national funds granted to health services or other public services to tackle the Covid-19 situation falls outside the scope of State aid control."

Uit verdere communicatie met de Commissie is gebleken dat dit ruim moet worden geïnterpreteerd. Maatregelen en steun vanuit de nationale overheid die gerelateerd zijn aan zorg en de Covid-19 uitbraak vallen buiten het bereik van staatssteun. Volgens de Commissie moet dit gezien worden als overheidsprerogatief (financieel bijspringen van de overheid in de zorg gedurende een pandemie als Corona). Zie in dat kader de communicatie met de Commissie in onderstaande bijgevoegde mails.

5.1.21

In het licht van deze door de Commissie gemaakte uitzondering kan worden geconcludeerd dat er ook ingeval van de pgb-zorgverlener in zijn hoedanigheid als zelfstandig ondernemer de tegemoetkoming ontvangt, geen sprake is van staatssteun.

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Cluster 6

Overigens zou er ook zonder deze door de Commissie gemaakte uitzondering geen sprake zijn van staatssteun. Dat kan als volgt worden toegelicht.

Datum
18 augustus 2020

Het tegemoetkomingsbedrag dat een pgb-zorgverlener in de hoedanigheid van zelfstandig ondernemer zou ontvangen is zeer gering, namelijk € 1.000 netto. Uit de de-minimisverordening (Verordening (EU) Nr. 1407/2013 van de Commissie van 18 december 2013 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun (PbEU 2013,L352/1) volgt dat steun van minder dan € 200.000 over drie belastingjaren de mededinging niet kan vervalsen of kan dreigen te vervalsen. In dat licht bezien kan ook de tegemoetkoming dit effect niet hebben. Dat betekent dat geen mededingingsvoordeel voortvloeit voor één pgb-zorgverlener ten opzichte van andere pgb-zorgverleners. Daarmee is niet aan het eerste deel van het vijfde criterium voldaan en daarmee niet aan alle criteria van artikel 107, eerste lid, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, waardoor er geen sprake is van staatssteun.

Om het risico op staatssteun geheel te beperken, zou de tegemoetkoming ook in overeenstemming met de de-minimisverordening kunnen worden verleend door de pgb-zorgverlener een de-minimis verklaring te laten ondertekenen waaruit zou blijken dat deze in drie belastingjaren niet meer dan € 200.000 aan de-minimissteun heeft ontvangen. Het zou echter een te hoge administratieve last vragen van de budgethouder als aanvrager en de pgb-zorgverlener als ontvanger van de tegemoetkoming, om bij de aanvraag een de-minimisverklaring te verlangen. Voornamelijk gezien de omstandigheden in de zorg op dit moment tijdens de tweede golf van de COVID-19 uitbraak, is het niet proportioneel een dergelijke last op te leggen aan deze partijen. Ook de regeling vraagt om een zo laag mogelijk administratieve last voor de aanvrager en de ontvanger. Daarnaast is de kans dat een pgb-zorgverlener (afgezien van de tegemoetkoming van € 1.000) nog meer dan € 199.000 aan de-minimissteun heeft ontvangen in drie belastingjaren verwaarloosbaar klein. Het belang dat de zorg door kan gaan en dat de administratieve last zo laag mogelijk blijft, weegt daarom ook zwaarder dan het theoretische risico op het uitsluiten van staatssteun. Deze conclusie wordt verstrekt door het standpunt van de Commissie dat steun vanuit de nationale overheid gerelateerd aan zorg buiten het bereik van staatssteun valt.

Het heeft wel de aanbeveling de pgb-zorgverlener, als ontvanger van de tegemoetkoming, voldoende te informeren over het feit dat de tegemoetkoming voor de natuurlijk persoon is bedoeld. Mocht een pgb-zorgverlener de tegemoetkoming onverhoopt toch aanwenden voor de onderneming, ook al is de kans daarop klein, moet de pgb-zorgverlener er ook van op de hoogte zijn dat deze tegemoetkoming cumuleert met andere ontvangen steun in overeenstemming met de de-minimisverordening. Het is voldoende deze informatie te verstrekken op de website Rijksoverheid.nl of die van de Sociale Verzekeringsbank.